T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/664
KARAR NO : 2026/1
KARAR TR : 12/01/2026

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un 48/9. maddesi uyarınca verilen idari para cezası ile Ek 17. maddesi uyarınca düzenlenen aday sürücü belgesinin iptali işlemine karşı açılan davanın, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin sekizinci fıkrası hükmü bir arada değerlendirildiğinde İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M. C. Y.
Vekilli : Av. H. Y.
Davalı : Şanlıurfa Valiliği (Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü)

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Şanlıurfa Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü Trafik Düzenleme ve Denetleme Büro Amirliğince yapılan denetim sırasında, plakalı araç sürücüsü davacı hakkında, alkol cihazına üflemeyi kabul etmediğinden bahisle, 07/04/2025 tarih ve MB 64437404 sıra nolu Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, davacıya 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/9. maddesi uyarınca 26.557 TL idari para cezası verilmiş, aynı birim tarafından 07/04/2025 tarih ve AA seri 0591986 sıra sayılı 2 (iki) yıl süreyle Sürücü Belgesi Geri Alma Tutanağı düzenlenmiştir.

2. Davacı vekili, müvekkil aleyhine verilen idari para cezası ve ehliyete el koyma cezalarının iptaline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **Şanlıurfa 2. Sulh Ceza Hakimliği 09/09/2025 tarih ve D. İş.No: 2025/2726 sayılı kararı** ile, idari yaptırım kararlarına karşı yapılan itiraz başvurusunun idari yargının görev alanında kalması nedeniyle, yapılan itiraz başvurusunun 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/1-b maddesi gereğince görev yönünden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...İtiraza konu idari yaptırım kararları, itiraz dilekçesi ve tüm dosya incelendiğinde; 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi "Bu Kanunun; a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde, b) Diğer genel hükümleri, İdarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır." hükmünü içermektedir. Bu düzenlemeye göre Kabahatler Kanununun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin diğer kanunlarda aksine bir hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8. maddesindeki "İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak İdarî yargının görev alanına giren kararların da

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden mwVHAlk - Lw4/9X3 - bNlo27b - eTs5ig= ile erişebilirsin

verilmiş olması halinde; İdarî yaptırım kararma ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte İdarî yargı merciinde görülür." hükmü dikkate alındığında idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması halinde yapılan başvuru hakkında karar verme yetkisinin idari yargının görev alanında bulunduğu belirtilmiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 20/05/2019 tarih 2018/900 Esas 2019/367 Karar numaralı kararında özetle; öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, ancak; idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak "sürücü belgesinin iptali" kararı da verildiği ve idari yargı yerinde dava konusu edildiği anlaşıldığından; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği, bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesi ve aynı Kanunun 27. Maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkra hükmü bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'un 48. maddesinin dokuncu fıkrası uyarınca verilen idari para cezası ile aday sürücü belgesinin iptaline karşı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır şeklinde karar verilmiştir. Somut olayda da muteriz hakkında idari para cezasının yanında idari yargının görev alanına giren "aday sürücü belgesinin" daimi olarak iptaline de karar verildiğinin anlaşıldığı, bu nedenle muteriz hakkında düzenlenen idari yaptırım kararlarına karşı yapılan itiraz başvurusunun idari yargının görev alanında kalması nedeniyle yapılan itiraz başvurusunun 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 28/1-b maddesi gereğince görev yönünden reddine..."

4. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **Şanlıurfa 3. İdare Mahkemesi 31/10/2025 tarih ve E.2025/1480 sayılı kararı** ile, davanın adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden, plakalı otomobil ile seyir halindeyken Şanlıurfa Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü Trafik Düzenleme ve Denetleme Büro Amirliği ekiplerince durdurulan davacının, cihazla alkol muayenesi yapılmasını kabul etmediğinden bahisle sürücü belgesinin 2 yıl süreyle geri alınması yolunda 07.04.2025 tarih ve AA/0591986 seri/sıra numaralı tutanağa konu işlemin ve aynı kapsamda 26.557,00-TL idari para cezası uygulanmasına dair 07.04.2025 tarih ve MB/64437404 seri/sıra numaralı tutanağa konu işlemin tesis edildiği, bu işlemlerin iptali talebiyle 2. Sulh Ceza Hâkimliğinde dava açıldığı, bu dosyada verilen 09/09/2025 tarih ve 2025/2726 D. İş sayılı kararla aday sürücü belgesinin daimi olarak iptaline de karar verildiği gerekçesiyle davanın idari yargının görevine girdiği neticesine varılarak davanın görev yönünden reddine karar verildiği, bu karar üzerine 23.10.2025 tarihinde Mahkememizin 2025/1480 esasına kayden açılan davada, sürücü belgesinin 2 yıl süreyle geri alınması ve idari para cezası uygulanması işlemlerinin iptalinin talep edildiği anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Kanun'da trafik para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, bu para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu ve Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun ile değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, dolayısıyla görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davaların görüm ve çözümünde, 5326 sayılı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden mwVHAlk - Lw4/9X3 - bNlo27b - eTs5ig= ile erişebilirsin

Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varmıştır.

Sürücü belgesinin geri alınmasına dair işlemin iptali talebine gelince; dava konusu işlemin davacının sürücü belgesinin 2 yıl süreyle geri alınmasına yönelik bir işlem olduğu, davacının aday sürücü olmasının işlemin niteliğini değiştirmeyeceği, tesis edilmesi gereken işleme göre değil, idarece tesis edilen işleme yönelik yargılama yapılması gerektiği, davacının aday sürücü belgesinin iptali yolunda ayrı bir işlem tesisinin söz konusu olması halinde bunun ayrıca dava edilebileceği ancak eldeki davaya konu tutanakta sürücü belgesinin iptali yolunda bir işlem bulunmayıp sürücü belgesinin geçici olarak geri alınması işleminin söz konusu olduğu, davacının da eldeki davada geçici olarak geri alma işlemini dava ettiği görülmekte olup, görevli yargı yerinin de dava konusu işleme göre belirlenmesi gerekmektedir.

5326 sayılı Kanun'un 19. maddesinde, diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için ruhsat veya ehliyetin geri alınması gibi yaptırımlara ilişkin hükümlerin, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklı olduğu belirlenmiş, bu düzenlemeden sonra, 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinde 12/07/2013 tarih ve 6495 sayılı Kanun ile değişiklik yapılmış, ancak ehliyetin geri alınması işlemine karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

Buna göre, uygulanan trafik para cezası gibi, sürücü belgesinin geçici olarak geri alınması işleminin de 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinin, 5326 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörüldüğü üzere 6495 sayılı Kanun ile yeniden düzenlendiği ve ehliyetin geçici süreyle geri alınması işlemine karşı kanun yolu düzenlemesine gidilmediği, idari para cezasına karşı Kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye de yer verilmediği, bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun ile değişik 3. maddesindeki bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı kuralının olaya tatbikinin gerektiği, bu kapsamda da dava konusu idari para cezası ve sürücü belgesinin geçici olarak geri alınması tutanağına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu durumda, adli yargı mercii tarafından verilen görev yönünden ret kararı üzerine Mahkememizde açılan dava dosyasının, görevli yargı yerinin belirlenebilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi gerekmektedir..."

6. Şanlıurfa 3. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden mwVHAlk - Lw4/9X3 - bNlo27b - eTs5ig= ile erişebilirsin

8. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."

9. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür ."

11. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "*Alkol, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin etkisi altında araç sürme yasağı"* başlıklı 48. maddesinin ilgili fıkraları şöyledir:

"(Değişik: 24/5/2013 - 6487/19 md.)"

Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri almış olan sürücüler ile alkollü olan sürücülerin karayolunda araç sürmeleri yasaktır.

Uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin kullanılıp kullanılmadığı ya da alkolün kandaki miktarını tespit amacıyla, kollukça teknik cihazlar kullanılır.

...

Uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin kullanılıp kullanılmadığı ya da alkolün kandaki miktarını tespit amacıyla, kollukça teknik cihazlar kullanılmasını kabul etmeyen sürücülere 2000 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgesi iki yıl süreyle geri alınır.

...

Sürücü belgelerinin geçici geri alma işlemleri bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler tarafından yapılır."

12. 2918 sayılı Kanun'un *"Sürücü belgelerinin geri alınmasında ve iptalinde yetki"* başlıklı 112. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 12/7/2013-6495/20 md.)

Bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevlilerin ve trafik tescil kuruluşlarının yetkilendirildiği hâller hariç olmak üzere, sürücü belgelerinin geri alınmasına ve iptaline sulh ceza mahkemeleri karar verir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden mwVHAlk - Lw4/9X3 - bNlo27b - eTs5ig= ile erişebilirsin

Bu Kanunun 51 inci maddesinin ihlali ve 118 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı "100 ceza puanını doldurmak" eylemi nedeniyle sürücü belgelerinin geri alınmasına yine bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler yetkilidir.

Sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınması veya iptaline dair verilen kesinleşmiş mahkeme kararı örnekleri, sürücülerin sicillerine işlenmek üzere mahkemelerce ilgili trafik birimlerine gönderilir.

Bu Kanuna göre görülen davalar, diğer kanunlara göre görülen davalarla birleştirilemez.

Askeri araçları süren kişiler ile asker kişilerin bu Kanunda yazılı suçlarla ilgili davalarına da bu mahkemelerde bakılır.

Askeri görev ve hizmetlerin yürütülmesi sırasında askeri araç sürücülerinin asker kişilere karşı işledikleri trafik kazalarıyla ilgili suçlarda 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri saklıdır."

13. 2918 sayılı Kanun'un "*Aday sürücülük*" başlıklı Ek 17. maddesi şöyledir:

"(Ek: 12/7/2013-6495/22 md.)

İlk defa sürücü belgesi alanlar en az bir yıl süre ile aday sürücü olarak kabul edilirler.

Aday sürücülüğün süresi, aday sürücülerin sürücü belgelerinin iptal edilme ve yeniden sürücü belgesi alma şartları ile diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Aday sürücülerle ilgili olarak yönetmelikte belirtilen iptal edilme şartlarının oluşması hâlinde, bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler tarafından sürücü belgeleri iptal edilir."

14. Karayolları Trafik Yönetmeliğinin "*Aday sürücülük*" başlıklı Ek 3. maddesi şöyledir:

"(Ek:RG-17/4/2015-29329) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ilk defa sürücü belgesi alanlar ile herhangi bir sebeple sürücü belgesi iptal edilmiş olup da yeniden sürücü belgesi alanlar, belgenin alındığı tarihten itibaren iki yıl süreyle aday sürücü olarak kabul edilir.

Aday sürücülük süresi içerisinde 2918 sayılı Kanunun;

a) 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin üç kez ihlal edilmesi,

b) 48 inci veya 118 inci maddelerine istinaden sürücü belgelerinin geri alınması,

c) 51 inci maddesinin üç kez ihlal edilmesi,

ç) 53 üncü maddesinin ikinci fıkrasının üç kez ihlal edilmesi,

d) 74 üncü maddesinin üç kez ihlal edilmesi,

e) Koruyucu tertibatın kullanılması ile ilgili 78 inci maddesinin üç kez ihlal edilmesi hallerinden herhangi birinin gerçekleşmesi veya araç cinsine bakılmaksızın 0,20 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullanıldığının tespit edilmesi veya toplam 75 ceza puanının aşılması durumunda sürücü belgesi trafik görevlilerince iptal edilir.

Belgesi iptal edilenlerin tekrar sürücü belgesi alabilmeleri için; sürücü kurslarına devam etmeleri ve yapılan sınavlarda başarılı olarak motorlu taşıt sürücüsü sertifikası almaları gerekir. Bu kişilerin sürücü kurslarında eğitime başlayabilmeleri için tabi tutulacakları psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesi sonucunda sürücülüğe engel hali bulunmadığını gösterir belgenin sürücü kursuna ibrazı ve varsa iptal nedenlerinde yer alan geri alma süreleri kadar zamanın geçmiş olması zorunludur."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden mwVHAlk - Lw4/9X3 - bNlo27b - eTs5ig= ile erişebilirsin

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

15. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 12/01/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

16. Raportör-Hakim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

17. Dava, alkol cihazına üflemeyi kabul etmediğinden bahisle, 2918 sayılı Kanun'un 48/9. maddesi uyarınca, davacı hakkında düzenlenen, 07/04/2025 tarih ve MB 64437404 sıra nolu trafik idari para cezası tutanağı ile 07/04/2025 tarih ve AA seri 0591986 sıra nolu sürücü belgesi geri alma tutanağının iptali istemiyle açılmıştır.

18. Uyuşmazlık Mahkemesince, 2918 sayılı Kanun'un 12/07/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile yapılan değişiklikten önceki 112. maddesi ve 5326 sayılı Kanun birlikte incelendiğinde, 2918 sayılı Kanun'un, bu Kanundaki suçlarla ilgili davalara bakacak mahkemeler ve yetkilerinin düzenlendiği 112. maddesi uyarınca, sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin davaların sulh ceza mahkemelerinin görevine dahil edilmediği ve 5326 sayılı Kanun'un 19. maddesinde, diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için ehliyetin geri alınmasına ilişkin hükümlerin geçici istisnalar içinde sayıldığı dikkate alındığında; sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin davalara bakma görevinin idare mahkemesine ait olduğu sonucuna varılmış iken; 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinde yapılan yeni düzenleme ile Kanunda yer alan göreve ilişkin maddenin değiştirildiği ve idari yaptırımlarla ilgili Kabahatler Kanunu hükümlerine uygun değişikliğin yapıldığı sonucuna varılmış, 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlığını taşıyan 19. maddesinde, *"diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için, ….. ehliyetin geri alınması, …….gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır" d*enilerek, ilgili kanununda, bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklı tutulan, başka bir deyişle, belirtilen istisnalar içinde sayılan yaptırımlardan biri olan *ehliyetin geri alınmasına* ilişkin hükmün, 12/07/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanun'un 20. maddesiyle, 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinde yapılan değişiklik ile yeniden düzenlendiği ve bu karara karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği gözetilerek, sürücü belgesi geri alma tutanağının iptali istemiyle yapılan itirazların adli yargı yerinde görüleceğine karar verilmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden mwVHAlk - Lw4/9X3 - bNlo27b - eTs5ig= ile erişebilirsin

19. Dava dosyalarının incelenmesinden, Şanlıurfa Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü Trafik Düzenleme ve Denetleme Büro Amirliğince yapılan denetim sırasında, aday sürücü belgesi sahibi davacı hakkında, alkol cihazına üflemeyi kabul etmediğinden bahisle, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/9. maddesi uyarınca 07/04/2025 tarih ve AA seri 0591986 sıra nolu 2 (iki) yıl süreli "S*ürücü Belgesi Geri Alma Tutanağı"* ile birlikte ayrıca aynı tarih ve saatli "A*day Sürücünün Belgesinin İptaline Dair Tutanak"* da düzenlendiği anlaşılmıştır.

20. Konuya ilişkin olarak Şanlıurfa Valiliği İl Emniyet Müdürlüğünce Şanlıurfa 2. Sulh Ceza Hakimliğine sunulan 03/07/2025 tarihli yazıda, aday sürücü Muhammed Can Yıldırımer'in alkolmetre cihazını üflemeyi reddetmesi üzerine hakkında KTK'nın 48/9. maddesi uyarınca işlem tesis edildiğinin belirtildiği ve yazı ekinde idari para cezası ile aday sürücü belgesinin iptaline dair tutanağın gönderildiği anlaşılmıştır.

21. Davacı vekilinin adli ve idari yargı yerinde verdiği dava dilekçelerinde *"müvekkil aleyhine verilen idari para cezası ve ehliyete el koyma cezalarının iptaline karar verilmesinin talep edildiği"* dilekçede açık bir şekilde "*aday sürücü belgesinin daimi olarak geri alınması işleminin iptali"* şeklinde bir ifadeye yer verilmediği görülmekte ise de, aday sürücü olan davacının alkollü olarak araç kullandığının saptandığından bahisle, sürücü belgesinin 2 (iki) yıl süreyle geçici olarak geri alınması yanında, aynı tarihli ve saatli, Aday Sürücünün Belgesinin İptaline Dair Tutanak da düzenlendiği, dolayısıyla her iki yaptırımdan aynı anda haberdar olduğu ve dava dilekçelerinde, ortak şekilde sürücü belgesinin geri alınması ve iptalinin telafisi güç zararlar doğuracağından işlemin iptalini talep ettiği dikkate alındığında uyuşmazlığın, *"davacının aday sürücü belgesinin daimi olarak geri alınması işleminin iptali"* şeklinde kabulü gerektiği değerlendirilmiştir.

22. Yukarıda anlatılan nedenler ile sürücü belgesinin belli bir süre için geri alınması değil iptal edildiği hususu dikkate alındığında bu kararın idari davaya konu edilebilecek kesin ve yürütülmesi zorunlu idari bir işlem olduğu ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 19. maddesi kapsamında bulunmadığı açıktır.

23. İncelenen uyuşmazlıkta, sürücü belgesinin iptaline ilişkin kararın idarenin tek taraflı bir şekilde kamu gücüne dayanarak, üstün hak ve yetkileri çerçevesinde yaptığı bir idari işlem olduğu, bu durumda 5326 sayılı Kanun kapsamında bulunmadığı anlaşıldığından, aday sürücü belgesinin iptali işlemine karşı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

24. Uygulanan idari para cezasının ise 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği ancak, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak aday sürücü belgesinin iptali kararı da verildiği ve idari yargı yerinde dava konusu edildiği anlaşıldığından, idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur.

25. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin sekizinci fıkrası bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'un 48/9. maddesi uyarınca verilen idari para cezası ve aday sürücü belgesinin iptali işlemlerine karşı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden mwVHAlk - Lw4/9X3 - bNlo27b - eTs5ig= ile erişebilirsin

26. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Şanlıurfa 3. İdare Mahkemesinin 31/10/2025 tarih ve E.2025/1480 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Şanlıurfa 3. İdare Mahkemesinin 31/10/2025 tarih ve E.2025/1480 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

12/01/2026 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
GÜLEÇ	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden mwVHAlk - Lw4/9X3 - bNlo27b - eTs5ig= ile erişebilirsin